

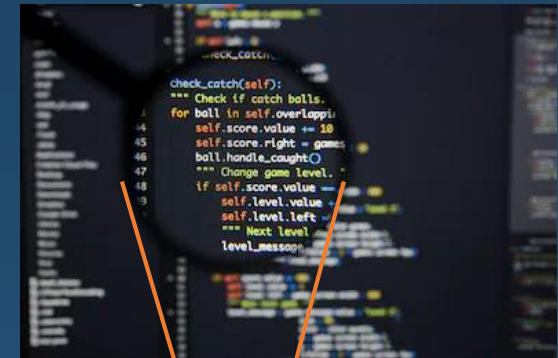
Fonksiyon

- Programlama dilleri için de bir iş ya da görevi temsil eden komutlar fonksiyon olarak anılır.
- Şu ana kadar “fonksiyon” tabirini kullanmadan pek çok fonksiyonun kullanımından bahsettik.
- “ekrana veri yazma işini” yerine getiren `print()`
- “ekrandan okuma işini” yerine getiren `input()` gibi

Fonksiyon

- Fonksiyonlar program içerisinde birden çok yerde kullanılacak karmaşık kod yığınlarının bir yerde tanımlanarak çok kez kullanımını sağlar.
- Bu sayede program içi karmaşa azaltılmış, kod tekrarının önüne geçilmiş olur.
- Ekranı veri yazmayı bir koordinat eksenini olan panel üzerinde belirli sıradaki noktaları sıra ile siyah ya da beyaz hale getirerek her bir harfi tek tek ekrana dokumak olarak düşünürsek `print()` işleminin çok basit olmadığı anlayabiliriz.

`print()`

Fonksiyon

- Fonksiyonlar bir program içerisinde yer alan alt program parçalarıdır.
- Her bir fonksiyonun içerisinde belirli bir işi yerine getirecek şekilde yazılmış çok sayıda kod yer alır.
- Fonksiyonlar iş yapan komut dizilerinin paketlenmiş halidir.
- Program içerisinde birden çok yerde tekrar eden kod bloklarını bir fonksiyon haline getirmek program içi karmaşıklığı azaltacaktır.

Fonksiyon

- Fonksiyon çağrılarını komut isminden sonra gelen () sembolleri ile yapılır.
- Parantez içi fonksiyonun yerine getirdiği işe bağlı olarak boş ya da dolu olabilir.
- Parantez içerisinde yer alan verilere fonksiyonun çalışması için gerekli argümanlar ya da parametreler denir.
- Fonksiyonlar yerine getirdikleri işe bağlı olarak parametrelili ya da parametresiz olabilir.

Fonksiyon

- `print()` fonksiyonunu ele alırsak, fonksiyonun ekrana hangi veriyi yazacağını bizim söylememiz gerekir.
`print("merhaba")`
- Fonksiyonlar farklı sayıda parametre alabilirler. Örneğin `print` fonksiyonunu şu şekilde kullanabildiğimizi de hatırlayın:
`print("merhaba","python","programlama")`
- Her bir parametre aralarına virgül konularak ayrılır.

Fonksiyon Tanımlama

- Bir fonksiyon şu şekilde tanımlanır:
def fonksiyon_ismi(varsa parametre-ler):
fonksiyona ait kodlar
- Fonksiyonlara isim verirken değişken adlandırma kurallarına dikkat edilmelidir.
- Fonksiyon isminin ardından parantez içerisine, fonksiyonun ihtiyaç duyduğu parametreler yazılır.
- Parametre ihtiyacı yoksa parantez içerisi boş bırakılır.

Fonksiyon Tanımlama

- Fonksiyonlar tanımlandıktan sonra çağrılmadıkları sürece işlev göstermezler.
- Program dosyası yalnız fonksiyon tanımlamaları varken çalıştırılırsa ekrana herhangi bir şey yazmaz.
- Fonksiyonun işlev göstermesi için çağırılması gerekmektedir.

Fonksiyon Tanımlama

- Parametresiz bir fonksiyon tanımı şu şekilde yapılır:

```
def mesajyaz():  
    print("merhaba")
```

- Bir fonksiyonun parametre alıp alamayacağına karar verirken fonksiyonun gerçekleştireceği iş göz önüne alınmalıdır.

Fonksiyon Tanımlama

- İki sayının toplamını bulup ekrana yazacak bir fonksiyon aşağıdaki şekilde tanımlanabilir:

```
def topla(a,b):  
    sonuc=a+b  
    print(sonuc)
```

- Burada fonksiyon ürettiği sonucu yine kendi içerisinde ekrana yazdırmıştır.
- Fonksiyon içindeki a, b ve sonuc değişkenleri sadece fonksiyon içerisinden erişilebilir değişkenlerdir.

Fonksiyondan Değer Döndürme

- Fonksiyonlar belirli bir işi yerine getirdikten sonra ürettikleri sonucu kendi içlerinde kullanıp çalışmalarını tamamlayabilirler.
- Bir önceki örnekteki `topla()` fonksiyonu bu şekilde çalışmaktaydı.

```
def topla(a,b):  
    sonuc=a+b  
    print(sonuc)
```



```
topla(5,10)
```


Fonksiyondan Değer Döndürme

- Fonksiyon gerçekte yapması gereken iş olan “toplamanın” yanında ekrana yazma işini de yerine getiriyor.
- Fonksiyon yazarken dikkat edilmesi gereken noktalardan biri fonksiyonun asıl görevi dışında ek yüklerinin olmamasıdır.
- Burada ekrana yazma işini fonksiyonun yerine getirmemesi daha uygun olur, çünkü asıl yapılmak istenen toplama işlemidir.

Fonksiyondan Değer Döndürme

- Eğer üretilen sonuç fonksiyonun kendi içinde kullanılmayacaksa fonksiyonu çağıran yerde kullanılmak üzere, çağrılan yere gönderilmesi mümkündür.
- Bu işleme geriye değer döndürme denir ve return anahtar sözcüğü ile yapılır.

```
def toplama(a,b):  
    sonuc=a+b  
    return sonuc
```



```
islem=toplama(5,10)  
print(islem)
```


Fonksiyondan Değer Döndürme

- Fonksiyon çalışırken return yazılı satıra ulaştığı anda sonlanır ve return sonucu, fonksiyonun çağrıldığı yere gönderir.
- Fonksiyonun çağrıldığı yerdeki `topla(5,10)` ifadesi işleminin sonucunu üzerinde tutan bir değişken gibi davranır.

```
def topla(a,b):  
    sonuc=a+b  
    return sonuc
```



```
islem=topla(5,10)  
print(islem)
```


Fonksiyondan Değer Döndürme

- return ifadesi bir fonksiyondan geriye değer döndürmek için kullanılır.
- Fonksiyon kodları çalışırken return kodu çalıştığı zaman sonlanır.
- return deyiminin çalışmasından sonra, bu satırın altında yer alan başka kodlar varsa çalışmaz.

```
def toplama(a,b):  
    sonuc=a+b  
    return sonuc  
print("toplama fonksiyonu tamamlandı") ➡ Bu satır çalışmaz
```


Çok Sayıda Değer Döndürme

- Bir fonksiyon birden çok ara sonuç üretebilir ve bunların ayrı ayrı geri döndürülmesi gerekebilir.
- Pek çok programlama dili çoklu değer geri döndürmeyi desteklemezken Python'da bu mümkündür.

Çok Sayıda Değer Döndürme

- Kendine parametre olarak gelen iki değişkenin hem toplam hem de çarpım sonuçlarını geri döndüren bir fonksiyon tasarlayalım:

```
def Ikilslem(a,b):  
    toplam=a+b  
    carpim=a*b  
    return toplam, carpim
```



```
s1, s2 = Ikilslem(3,4)
```


Sıralı (isimsiz) ve Sırasız (isimle) parametre çağırma


```
def SekilCiz(karakter, satirsayisi, sutunsayisi):  
    for i in range(satirsayisi):  
        print(karakter*sutunsayisi)
```

SekilCiz("",5, 7) #parametreleri sıralı (isimsiz) çağırma*

SekilCiz(karakter="", satirsayisi=5, sutunsayisi=7) #isimle çağırma*

SekilCiz(satirsayisi=5, sutunsayisi=7, karakter="") #isimle çağırma*

Değişen Sayıda Parametre Alan Fonksiyonlar

- Bir fonksiyon kaç adet parametre alacak şekilde tanımlanmış ise fonksiyonu çağırırken de o kadar parametrenin sağlanması gerekir.
- Varsayılan değerli parametre kullanımı halinde bu durum değişse bile fonksiyonun iç işleyişinde tanımlamasında var olan parametre sayısı kadar parametre işleme girer.

Değişen Sayıda Parametre Alan Fonksiyonlar


```
def topla(a,b):  
    sonuc=a+b  
    return sonuc
```

```
topla(5,10) #doğru  
topla() #hatalı  
topla(2,8,12) #hatalı
```

Değişen Sayıda Parametre Alan Fonksiyonlar

- Bu durumda üç sayının toplamını almak istersek yeni bir fonksiyon, beş sayının toplamını almak istersek bir başka fonksiyon yazmak zorunda kalacağız.
- Farklı sayıda parametre alan her bir çağrım için yeni bir fonksiyon yazımı gerekli.
- Peki tek bir fonksiyon tanımlamasını farklı sayıda parametre alacak hale getirmek mümkün müdür?

Değişen Sayıda Parametre Alan Fonksiyonlar


```
def topla(*sayilar):  
    sonuc=0  
    for i in sayilar:  
        sonuc=sonuc+i  
    return sonuc
```

Bu fonksiyonun çağrımı istenen kadar parametre ile yapılabilir:

```
topla(5,10) #doğru  
topla() #doğru  
topla(2,8,12) #doğru  
topla(2,8,12,20,25,50) #doğru
```

- Parametrenin başındaki * işaretinin görevi farklı sayılarda gelen parametreleri bir koleksiyon halinde bir araya getirmektir.